

RASEINIŲ TEATRAS „BRAIŽAS“ – savo kūrybinės veiklos 30-mečio išvakarėse

Joana ŠIMULYTĖ

Raseinių rajono kultūros centro mėgėjų teatras „Braižas“ (režisierė Jolanta Šimaitienė) ateinantį pavasarį, 2026-aisiais, minės savo kūrybinės veiklos 30-metį. Tai ilgas ir prasmingas laikas, kuriame atsispindi kolektyvo susikūrimas, augimas ir branda. Teatras „Braižas“ per šį laikotarpį pastatė visą eilę įvairaus žanro spektaklių, muzikinių-literatūrinių kompozicijų, dalyvavo įvairiuose projektuose, festivaliuose, konkursuose, šventėse.

Nuo 2004 m. jis organizuoja tarptautinį mėgėjų teatrų festivalį „Braižas“ (paskutiniaisiais metais, kai vyksta Raseinių rajono kultūros centro renovacija, festivalio nerengiama), 2006 ir 2016 m. iškilmingai paminėta pirmojo lietuviško vaidinimo Raseiniuose sukaktis. 2012 m. teatro iniciatyva įgyvendintas projektas „Sielų žydėjimai“, skirtas Maironio



150-osioms gimimo metinėms paminėti. Tąsyk į šventę buvo atvykęs tuometis kultūros ministras Arūnas Gelūnas, grupė kuriančių dvasininkų ir kitų garbių svečių. Tais pačiais metais teatrą pakvietėme į Bernotus, kur vyko XXIV Lietuvos klotimo teatro krivulė. 2021, 2022 m. kolektyvas organizavo respublikinį teatrų festivalį „Vidurvasario teatras“, kuriame savo kūrybą pristatė mėgėjų ir profesionalių teatrai iš visos Lietuvos.

Nuo 2014 m. teatrui „Braižas“ yra suteikta pirma meninio lygio kategorija. 2021 m. jam kaip geriausia Lietuvos 2020 m. mėgėjų teatrui ir jo vadovui įteiktas „Aukso paukštės“ apdovanojimas, 2022 m. – Raseinių rajono savivaldybės Garbės ženklas už nuopelnus kultūros srityje ir už Raseinių vardo garsinimą. 2014, 2018, 2024 m. teatras



Deivydas Grabauskas nuotraukoje – grupė knygos „Raseinių rajono kultūros centro mėgėjų teatras „Braižas“ pristatymo, vykusio 2023 m., dalyvių, buvusių ir esamų teatro aktorių kartu su knygos sudarytoja, teatro režisierė J. Šimaitienė (sėdi centre)

dalyvavo Vilniuje liepos mėnesiais vykusią Dainų švenčių Teatro dieną ir buvo atrinktas finaliniams pasirodymams Katedros aikštėje bei Valdovų rūmų kieme. 2023 m. išleista knyga – albumas „Raseinių rajono kultūros centro mėgėjų teatras „Braižas“ (sudarytoja – režisierė Jolanta Šimaitienė).

Paskutiniaisiais metais teatras daug dėmesio skiria savo krašto ir kitiems Lietuvos meno žmonėms, taip visuomenei primindamas, kad viskas prasideda nuo Tavęs paties, nuo Gimtinės, nuo Krašto, kuriame gimėme, augome ir kuriame iki šiol gyvename bei kuriame. Laikantis tokios nuostatos gimė paskutiniai ryškūs teatro „Braižas“ kūriniai.

Literatūrinis-muzikinis spektaklis „Kokia laimė gyvent ir būt gyvam savaime“ (sukurtas pagal kraštiečio Marcelijaus Martinaičio poemą „Kukučio“ (Nukelta į 4 p.)



Deivido Grabausko nuotraukose – scenos iš spektaklio „Kokia laimė gyvent ir būt gyvam savaime“ bei visi spektaklyje vaidinę aktoriai ir režisierė J. Šimaitienė po spektaklio



Deivydo Grabausko nuotraukose – scenos iš spektaklio „Rauda“, parodyto Šv. Viktoro bažnyčios griuvėsiuose (Kalnųjai, Raseinių r.), ir jame vaidinę akoriai kartu su režisiere J. Šimaitiene po spektaklio

baladės“) per ironiją, grotę, paradoksą atspindi Pasaulio sudėtingumą, bet tuo pačiu ir Gyvenimo grožį. „Kukučio baladės“ tapo labai dėkinga medžiaga kuriant spektaklį, nes jose labai daug teatrališkumo, laisvės kūrybiniais sprendimais, improvizacijai. Visas spektaklis yra paremtas Kukučio gyvensena, mąstysena, buvimu, santykiu su jį supančia aplinka ir žmonėmis, šiuo atveju – moterimis. Moterys savo charakteriais, žaismingumu, laisvumu padeda Kukučiui būti Kukučiu, o Kukutis padeda moterims „būti moterimis“. Spektaklyje gausu vietovardžių (Žuveliškės, Blinstrubiškiai, Raseiniai...), kurie vaidmenis kūrusiems aktoriams yra lengvai atpažįstami ir artimi, jie padeda artimiau pajusti kūrinio savitumą, nuotaiką, laikmetį, aiškiau įskaityti M. Martinaičio užšifruotus kodus.

Kukuttis atspindi žmonių kitoniškumą, laisvumą, išskirtinį gyvenimo suvokimą per ironišką gaudulį ir neapsakomą lengvumą. Jis – tarsi atskiras pasaulis su savo matymu, mąstymu, pajautimu. Į sudėtingus ir jautrius dalykus žiūri per žaidybinę prizmę, kuri kartais atrodo tik jam vienam suprantama. Kukuttis yra nuolatinėje gyvenimo kelionėje, kuri ne-

atsiejama nuo Tėvynės, Gimtinių, Namų, Savasties.

Spektaklis „Kokia laimė gyvent ir būt gyvam savaime“ persipynęs metaforomis, žaidybiniais elementais, muzika, dainomis, kurių muzikos autorius yra Raimundas Tarvydas.

Šis spektaklis sulaukė didelio pripažinimo įvairiuose respublikiniuose neprofesionalių teatrų festivaliuose, konkursuose: 2023 m. respublikinės šventės apžiūros „Atspindžiai“ metu jam skirtas diplomai; 2024 m. neprofesionalių teatrų festivalyje-konkurse „Gi(y)lių beieškant“ Utenoje – Didžioji festivalio „Aukso gilė“ apdovanojimas ir piniginis prizas, o aktoriui Edgarui Juškai už Kukučio vaidmenį – pagrindinis geriausio vyro vaidmens atlikėjo „Aukso gilė“ apdovanojimas; Kurtuvėnuose vykusiame XXIV teatrų festivalyje-konkurse „Kartu“ teatras tapo festivalio-konkurso laureatu ir pagrindinio – 1 000 eurų – prizo laimėtoju; teatrų festivalyje-konkurse „Demostenas“, skirtame aktoriui Arnui Rosenui atminti, Pagryžuvyje (Kelmės r.) įteiktas diplomai aktoriui Edgarui Juškai „Už geriausiai atliktą vyro vaidmenį“, teatrui – diplomai „Geriausią moterų komanda“.



Arniaus Džei nuotraukoje – 2025 m. Kurtuvėnuose vykusiame festivalyje-konkurse „Kartu“ parodyto spektaklio „Atminties eskizai apie Joną Žemaitį“ aktoriai kartu su vertinimo komisijos nariais ir režisiere J. Šimaitiene

Spektaklį „Kokia laimė gyvent ir būt gyvam sa-vai-me“ jau turėjo galimybę pamatyti ne tik Rasei-nių, bet ir Mažeikių, Kėdainių, Anykščių, Joniškio, Tauragės, Birštono, Krekenavos, Skirsnemunės, Ariogalos, Šiluvos scenos mylėtojai bei minėtų festivalių dalyviai. 2025 m. vasario 28 d. jis buvo pristatytas Vilniaus LITEXPO parodų rūmuose vykusioje Knygų mugėje.

Spektaklio „Kokia laimė gyvent ir būt gyvam sa-vai-me“ kūrybinė grupė:

Scenarijaus autorė ir režisierė, scenografijos ir kostiumų autorė – Jolanta Šimaitienė;

Kompozitorius – Raimundas Tarvydas;

Šviesų operatorius – Nerijus Guntarskis;

Garso operatoriai: Virginijus Žlabys ir Doman-tas Valinčius;

Vaidmenis atlieka: Irma Beliajevienė, Zita Gie-draitienė, Romena Godelytė Irkmonienė, Edgaras Juška, Sandra Maslauskienė, Daiva Papreckienė, Sandra Pocienė, Lina Urniežiūtė.

Šių metų birželio 14 d. spektaklis „Rauda“, (reži-sierė Jolanta Šimaitienė, kompozitorius Raimundas Tarvydas, scenografė Renata Lauraitytė), sukurtas pagal to paties pavadinimo Birutės Pūkelevičiūtės

poemą, buvo suvaidintas sakralioje ir istorinėje vie-toje – Kalnujų Šv. Viktoro bažnyčios griuvėsiuose. Šis pasirodymas aktoriams, režisieri ir žiūrovams suteikė nemažai naujų potyrių bei išgyvenimų.

Šį spektaklį kartu su jau paminėtais kūrybi-nės grupės nariais kūrė šviesos operatorius Nerijus Guntarskis, garso operatorius Domantas Valinčius ir Virginijus Žlabys, vaidino: Irma Beliajevienė, Zita Giedraitienė, Romena Godelytė Irkmonie-nė, Edgaras Juška, Nijolė Kavaliauskienė, Sandra Maslauskienė, Daiva Papreckienė, Sandra Pocienė, Laimonas Stoškus, Lina Urniežiūtė.

Liepos 19 d. teatras svečio teisėmis dalyva-vo Kurtuvėnuose vykusiame festivalyje-konkurse „Kartu“, kuriame žiūrovai pamatė naują teatro spektaklį „Atminties eskizai apie Joną Žemaitį“. Spektaklis pastatytas remiantis Nijolės Gaškaitės-Že-maitienės monografija „Žuvusiųjų prezidentas“.

Minėtame spektaklyje, kaip ir monografijoje, daug dėmesio skiriama dvasiniam partizanų pasau-liui, jų idėjoms, tikėjimui ir meilei. Atskleidžiami bendražygių prisiminimai apie Joną Žemaitį, apie jo stiprybę, ryžtą ir pasiaukojimą ginant savo ir visų

(Nukelta į 6 p.)



Arniaus Džei nuotraukoje – scena iš 2025 m. Kurtuvėnuose vykusiame festivalyje-konkurse „Kartu“ parodyto spektaklio „Atminties eskizai apie Joną Žemaitį“

Lietuvos žmonių teises ir laisves. Spektaklyje ryški ir meilės savo sūnui Laimučiu linija, kuri padeda atskleisti Žemaičio kaip tėvo, vyro požiūrį į jam brangius ir svarbius dalykus. Spektaklyje neužmiršti ir istoriniai faktai, datos, sprendimai, nutarimai, kurių fone dar labiau išryškėja to laikmečio žmogiškumas ir tragizmas.

Aktoriai, režisierė džiaugiasi šiuo pastatymu ir tiki, kad žiūrovai, pamatę šį spektaklį, įsimena kad ir mažą dalį to laikmečio faktų, atsiminimų, istorijos detalių. Šis spektaklis yra ypatingai aktualus šiandienos kontekste, kuris iš mūsų visų reikalauja tikėjimo, ryžto, atsakomybės.

Šis spektaklis yra pats naujausias teatro kūrinys. Jis parodytas dar tik vieną kartą – Kurtuvėnuose. Scenoje viskas atliekama gyvai, dainavimas autentiškas; muzikinių įrašų nenaudojama.

Spektaklio „Atminties eskizai apie Joną Žemaitį“ kūrybinė grupė:

Scenarijaus autorė ir režisierė, scenografijos ir kostiumų autorė – Jolanta Šimaitienė;

Vaidmenis atlieka: Irma Beliajevienė, Zita Giedraitienė, Daiva Papreckienė, Sandra Pocienė, Jolanta Šimaitienė, Lina Urniežiūtė.

Teatro vadovė – režisierė Jolanta Šimaitienė džiaugiasi nuveiktais darbais, sutiktais žmonėmis, kolektyvu, išgyventomis situacijomis, kūrybos ir atradimų džiaugsmu ir yra labai dėkinga aktoriams, kurie kūrė ir kuria Raseinių teatrą, o kartu daro didelę įtaką ir visai Raseinių krašto kultūrai, palieka savo ryškią brydę rajono ir viso Žemaitijos krašto kultūros istorijoje.

„ROŽĖS SAPNAS“ – spektaklis, skirtas rašytojos Šatrijos Raganos mirties 95-osioms metinėms paminėti

Šių metų rugsėjo 12 d. Renavo dvare (Mažeikių rajonas) įvyko VšĮ „Savasties teatras“ imersinio, interaktyvaus objektų spektaklio „Rožės sapnas“ (režisierė Airida Lementauskienė) premjera. Šis vienos valandos trukmės kūrinys gimė įgyvendinant Renavo dvaro sodybos projektą „Gyventi ir kurti dermėje su gamta“. Parama projektui gauta pagal Šiaurės Vakarų Lietuvos vietos veiklos grupės Vietos plėtros strategijos priemonę „Palaikyti Mažeikių rajono bendruomenių aktyvumą, sumanumą, iniciatyvumą ir socialinę atsakingumą“.

Spektakliui scenarijus parašytas pagal Nijolės Kliukaitės romaną „Šatrijos Ragana“ ir Stasės Dzeniuškaitės poeziją. Kūrybinio proceso metu buvo integruotos Renavo dvaro erdvės ir objektai.

Mažeikių kraštui ir visai Lietuvai svarbios asmenybės – rašytojos, vertėjos, labdarės, visuomenės veikėjos Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos – tema buvo pasirinkta dėl jos sąsajų su Renavo dvaru ir gamta, be to, 2025-aisiais sukaiko 95 metai nuo rašytojos mirties.

SPEKTAKLĮ KŪRĖ:

Režisierė, scenarijaus autorė, scenografė – Airida Lementauskienė;

Režisierės asistentas – Lukas Bubliskas;

Aktoriai: Inga Grušaitė (Marija Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana), Egidijus Rupeika (Tarnas).

Kompozitorė ir fortepijoninių improvizacijų atlikėja – Inga Grušaitė;

Kostiumų idėjos įgyvendintoja – Ingrida Šopienė;

Konsultantas – Kajus Lementauskas;

Garso ir šviesų operatorius – Tadas Ročys;

Balso įrašų kūrėjai: Ramūnas Tiškus ir Laimonas Vaišvila.

VšĮ „Savasties teatras“ informacija